

ו' בשבט תשס"ח
13 בינואר 2008
מספרנו: 7567

הנדון: ביצוע מדיניות האגף בנושא מגורים של אנשים עם פיגור שכלי במעונות של הדיר בקהילה

1. מדיניות האגף לטיפול באדם המפגר היא נגזרת מתפיסת עולם המנחה לשיפור מתמיד באורח ומשמעות החיים של אנשים עם פיגור שכלי בכל רמות התפקוד, ובכלל זה אנשים עם פיגור שכלי קשה ועמוק ומוגבלויות נוספות. המוקד של המדיניות היא שילובם של האנשים במסגרת קהילתית, ובמסגרות מגורים כמה שפחות מגבילות וככל האפשר בדיר בקהילה. שינויי החקיקה, העמדות החברתיות והשנויים הטכנולוגיים, רמת הידע וגידול בהקצאת משאבים מאפשר ליישם מדיניות זו בה אנו דוגלים. יחד עם זאת עמדה ועומדת לנגד עינינו בראש וראשונה חובתנו להגנה והבטחת חייו של האדם.
2. בעקבות הדיונים שהתקיימו באגף על רקע העתירה שהוגשה לבג"ץ בתקופה האחרונה, הוחלט ליישם את מדיניות האגף המתייחסת לשילוב אנשים עם פיגור שכלי במעונות של הדיר בקהילה גם בהיותם עם פיגור שכלי קשה ועמוק ומוגבלויות פיזיות נוספות. בבסיס הדברים עומדת התפיסה המקצועית המפורטת לעיל, שאף מצאה ביטוי בהוראת המחוקק בחוק הסעד טיפול במפגרים הקובעת כי "בהחלטתה לעניין סידור מגורים חוץ-ביתי, תיתן ועדת האבחון עדיפות לדיר בקהילה".
3. מעתה, המשרד יאפשר פתיחת מסגרות דיר בקהילה שיתאימו לאנשים עם פיגור שכלי בכל הרמות, זאת למעט אנשים עם פיגור שכלי שמתקיימים לגביהם המאפיינים הבאים:
 - א. מצב רפואי: אנשים שצרכיהם הרפואיים האינטנסיביים מחייבים זמינות ונגישות לשרותי בריאות (רפואיים ופרה-רפואיים) אשר אינם יכולים לקבל מענה הולם בשרותי הבריאות הכוללים בקהילה, על מנת לא לסכן את חייהם ובריאותם וזאת בשים לב לכך שהדיר בקהילה איננו כולל מערך רפואי נפרד, אלא השירותים הרפואיים והפרה-רפואיים ניתנים במסגרת מערך השירותים הרגיל הקיים בקהילה.
 - ב. בעיות התנהגות (אי שקטים): אנשים עם פיגור שכלי אשר מאופיינים גם בבעיות התנהגותיות קשות ו/או אלימות, אשר לגביהם יש צורך במערך טיפול – פיקוח משמעותי במיוחד מאחר והם עלולים לסכן את עצמם או זולתם.

4. האמור לעיל מעדכן את הקריטריונים של המשרד להתאמה לדיוור בקהילה כפי שהיו עד כה.

5. הקביעה אם ההפניה תהייה למעון של הדיוור בקהילה תוך הסתמכות על מערכי השירותים הקיימים בקהילה, לרבות קביעה האם מערכי הטיפול הרפואיים והפרא רפואיים הקיימים בקהילה מתאימים לאדם פלוני, תיעשה ע"י ועדת האבחון ועל בסיס בחינה פרטנית כנדרש עפ"י דין. בהתאם לחוק הסעד טיפול במפגרים, ועדת האבחון מוסמכת לקבל מידע הדרוש לה לצורך ביצוע תפקידיה, בכלל זה ונוכח האמור לעיל, יש מקום לקבלת חוות דעת רפואיות ואחרות ע"י הגורמים המטפלים, שתתייחס לצרכיו הרפואיים של האדם ויכולת הקהילה לספק שירותים אלה בתדירות הנחוצה.

הדיוור בקהילה עבור אנשים עם פיגור שכלי קשה ועמוק ומגבלות פיזיות משמעותיות יהיה רק במסגרת הוסטלים שמוגדרים כחלק מדיוור בקהילה, ויאפשרו מערכי תמיכה רחבים יותר, כולל תמיכה רפואית שתבטיח שלומם ובריאותם מעבר לאיכות ומשמעות החיים.

יישום חלק זה של המדיניות, לגבי אנשים עם פיגור שכלי קשה ועמוק ומגבלות פיזיות ורפואיות יתבצע בהדרגה תוך 3 שנים ובכפוף לאישורים תקציביים.

בכבוד רב

ד"ר חיה עמינדב
מנהלת האגף